

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Навчально-науковий інститут бізнесу та інформаційних технологій

Кафедра геодезії та землеустрою

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
ПЛАНУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ЗЕМЕЛЬ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ

Освітній рівень	Перший (бакалаврський)	
Програма навчання	обов'язкова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	193	Геодезія та землеустрій
Освітня програма	Геодезія та землеустрій	
Обсяг дисципліни	3,5 кредити ECTS (105 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	розрахунково-графічна робота	
Форми семестрового контролю	іспит	

Викладачі:

Калина Тетяна Євгеніївна, д.е.н., професор кафедри геодезії та землеустрою,
tkalinka.zin@gmail.com

В процесі вивчення даної дисципліни студенти **ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ ІЗ ТВОРЧИМ ТА ІНЖЕНЕРНИМ ПІДХОДАМИ ДО ПРОЕКТНИХ РОБІТ ПО ВИКОРИСТАННЮ ЗЕМЕЛЬ В НАСЕЛЕНИХ ПУНКТАХ, А ТАКОЖ МИСТЕЦТВО ВИРІШУВАТИ ТЕРИТОРІАЛЬНО-ПЛАНУВАЛЬНУ СТРУКТУРУ ПОСЕЛЕНЬ, ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ЗОНУВАННЯ ТЕРИТОРІЇ, ПРОЕКТУВАННЯ ВУЛИЧНИХ МЕРЕЖ, ЖИТЛОВИХ КВАРТАЛІВ І СИСТЕМ ГРОМАДСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ТОЩО.**

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: геодезія, топографічне і землевпорядне креслення.

Програмні результати навчання:

знати:

- сучасний стан і завдання територіального планування земель населених пунктів;
- зміст землевпорядних робіт з організації використання земель населених пунктів;
- принципи управління земельними ресурсами в населених пунктах;
- особливості містобудівної організації території населених пунктів;
- розпланування і забудову сільбищної, рекреаційної, оздоровчої, історико-культурною, промислової та інш. містобудівних зон.

вміти:

- професійно вирішувати функціональне зонування території населених пунктів у відповідності з вимогами земельного і містобудівного законодавства;
- складати генплан населеного пункту, генеральну схему міста і міського мікрорайону (кварталу) з секційною, блокованою та садибною забудовою, а також план земельно-господарського устрою населеного пункту;
- професійно вирішувати комплекс питань, пов'язаних з використанням земель для різноманітної містобудівної діяльності.

володіти:

- основними навичками вирішення завдань територіального планування населених пунктів;
- Основними техніками роз планування і забудови сільбищної, рекреаційної, оздоровчої, історико-культурною, промислової та інш. містобудівних зон.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва тем, змістовних блоків та модулів	Кількість годин		
		лекції	практичні	самостійна
1	2	3	4	5
1	Вступна лекція.	2	2	3
2	Планування використання земель населених пунктів	2	2	5
3	Система розселення	2	2	5
4	Проект планування населеного пункту і матеріали для його проектування	2	2	5
5	Проектно-планувальні розрахунки	2	2	5
6	Загальна організація населеного пункту	2	2	5
7	Вулиці і площі поселень	2	2	5
8	Планування і забудова житлової зони	2	2	5
9	Планувальна організація міста	2	2	5
10	Сільбищна територія міста	2	2	5

11	Містобудівний аналіз території	2	2	5
12	Схема землевпорядкування території міста (план земельно-господарського устрою)	2	2	4
Всього годин		24	24	57

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний рівень оцінювання щодо отримання «іспиту» за навчальною дисципліною «Планування та розвиток земель населених пунктів» складає 60 балів і може бути досягнутий наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
1	2	3	4
Контроль знань:			
<i>Поточний</i> , в т.ч.:		36	60
- контрольна робота	1	12	20
- усне опитування або письмовий експрес-контроль на практичних заняттях та лекціях	кожне заняття	24	40
- виконання практичних робіт	12		
- розрахунково-графічна робота	1		
<i>Підсумковий</i> - іспит	1	24	40
Всього		60	100

Навчальною програмою передбачено виконання РГР за темою «Планування раціонального використання земель населених пунктів». Більш детальну інформацію наведено у методичних вказівках до виконання розрахунково-графічної роботи [9].

Підсумковий контроль знань проводиться для студентів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для студентів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці навчальної дисципліни.

Перелік питань з дисципліни «Планування та розвиток земель населених пунктів»

1. Загальні поняття про населені пункти
2. Міста та міські агломерації, їх розвиток та сучасний стан
3. Склад земель населених пунктів і сучасний стан їх використання.
4. Земельні ресурси населених пунктів в системі суспільних відносин
5. Особливості використання земель населених пунктів
6. Класифікація населених пунктів
7. Населені пункти та їх планування
8. Основні завдання планування і забудови територій.
9. Організація планування територій населених пунктів
10. Генеральний план населеного пункту
11. Розселення – основні поняття
12. Види і форми розселення
13. Класифікація поселень
14. Головні напрями містобудівної діяльності.
15. Об'єкти і суб'єкти містобудівної діяльності
16. Проект планування населеного пункту і матеріали для його проектування. Завдання, зміст і склад проекту.
17. Вихідні матеріали і вибір ділянок для будівництва.
18. Функціональне зонування території населених пунктів
19. Сельбищна територія
20. Виробнича територія
21. Ландшафтно-рекреаційна територія
22. Приміська зона великих міст, її особливості та значення
23. Розрахунок чисельності населення на перспективу.
24. Генеральна схема планування території
25. Зелені насадження в населених пунктах
26. Рациональне землекористування в населених пунктах
27. Схема планування територій на регіональному рівні
28. Планування територій на місцевому рівні
29. Детальний план територій
30. План червоних ліній
31. Проект забудови території
32. Проект розподілу території
33. Регіональні правила забудови
34. Місцеві правила забудови
35. Містобудівні фактори для визначення прогнозованої чисельності населення міста.
36. Зміст категорії земель міст
37. Категорія земель житлової та громадської забудови в населених пунктах
38. Землі територіальної громади міста
39. Сталий розвиток населених пунктів, (відповідно до Концепції)
40. Роза вітрів. Її суть(зміст) і значення.
41. Будівельне зонування. Його архітектурний і економічний аспект.
42. Планувально-транспортний каркас території.
43. Розрахунок житлового фонду в будівельних зонах.
44. Розрахунок площі території будівельних зон
45. Номенклатура і розрахунок кількості блок-секцій житлових будинків
46. Основні структурні елементи сельбищної території
47. Житловий квартал, як основний структурний елемент
48. Житловий район, як структурний елемент
49. Сельбищний район, як структурний елемент

50. Розрахункова щільність житлового фонду залежно від груп поселень та величини міста
51. Реконструкція житлової забудови, її завдання та зміст
52. Планувальна організація садибної забудови
53. Виділення територій промислових зон
54. Виділення територій наукових і науково-виробничих зон
55. Виділення територій комунально-складських зон
56. Виділення озелених територій міст
57. Планувальна організація зон відпочинку
58. Розміщення курортних зон
59. Система громадських центрів
60. Вулична мережа і планувальна структура міста
61. Розміщення і проектування зовнішніх транспортних комплексів
62. Проектування системи пасажирського транспорту і пішохідного руху
63. Споруди і підприємства для зберігання і обслуговування транспортних засобів
64. Водопостачання і каналізація у проектах планування і забудови
65. Система енергопостачання в проектах планування і забудови
66. Розміщення інженерних мереж
67. Інженерна підготовка території при розробці проектів планування та забудови території
68. Охорона та раціональне використання природних ресурсів в населених пунктах
69. Схема функціонального планування мікрорайону
70. Система проїздів і забудова житлової зони
71. Розміщення закладів обслуговування
72. Визначення прибудинкових територій
73. Розподіл земель за формами власності в населених пунктах
74. Техніко-економічні показники в проектах планування та забудови міст
75. Проектування житлової забудови і розміщення закладів обслуговування.
76. Проектування проїздів і пішохідних зв'язків в мікрорайоні.
77. Розрахунок нормативної житлової площі території мікрорайону
78. Розрахунок площі прибудинкових територій
79. Розрахунок житлового фонду в будівельних зонах.
80. Розрахунок площі території будівельних зон

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Адміністративно-територіальний устрій України. Шляхи реформування: монографія / В.Г. Яцуба, В.А. Яцюк, О.Я. Матвіїшин [та ін.]. - К.: Геопринт, 2007. - 366 с.
2. Білоконь Ю.М. Регіональне планування (сутність та значення) / Ю.М. Білоконь. – К.: Укрархбудінформ, 2001. – 108 с.
3. Джаман В.О. Регіональні системи розселення: демографічні аспекти / В.О. Джаман. - Чернівці: Рута, 2003. - 392 с.
4. Дехтяренко Ю. Регулювання земельних відносин в місті / Ю. Дехтяренко, О. Драпиковський, І. Іванова. – К.: Основи, 1997. – 193 с.
5. Добряк Д.С. Еколого–економічні засади реформування землекористування в ринкових умовах / Д. С. Добряк, Д.І. Бамбіндра. – К. : Урожай, 2006. – 334 с.
6. Економіка нерухомості: навч. посібник / А.М.Асаул, В.І. Павлов, І.І. Пилипенко [та ін.]. - К.: ІВЦ Держкомстату України, 2004. - 350 с.
7. Зінченко Т.Є. Економічні засади землекористування міських агломерацій: теорія, методологія, практика / Т.Є. Зінченко. - Житомир: видавництво ПП «Рута», 2012. – 380 с.
8. Зінченко Т.Є. Інституціональні аспекти трансформації землекористувань населених пунктів в сучасних ринкових умовах / Т.Є. Зінченко. - Житомир: видавництво ПП «Рута», 2010. – 214 с.

9. Зінченко Т.Є., Арзуманян Т.Ю. Методичні вказівки з дисципліни «Планування та розвиток земель населених пунктів» до виконання розрахунково-графічної роботи.- Одеса, ОДАБА. 2014.- 46 с.
10. Кадастр населених пунктів: підручник / М.Г. Ступень, Р.Й. Гулько, О.Я. Микула [та ін.]. – Львів: Новий Світ-2000, 2004. – 392 с.
11. Коваленко П.С. Развитие городов/ П.С. Коваленко. - К.: Наукова думка.-1980. - 299 с.
12. Ковтун В.В. Города Украины / В.В. Ковтун, А.В. Степаненко.- К.: Вища школа. - 1990. - 279 с.
13. Малахова С. О. Використання земель населених пунктів на сучасному етапі розвитку державного земельного кадастру : монографія / С. О. Малахова. Львів: ПП «Ліга-Прес», 2010. – 187 с.
14. Містобудівний кадастр: навч. посібник / М.Г. Ступень, І.М. Добрянський, О.Я. Микула [та ін.]. – Львів: ЛДАУ, 2003. – 224 с
15. Нестеренко Г. Б. Інституційне забезпечення використання земель комунальної власності територіальних громад : монографія / Г. Б. Нестеренко. – Львів : ПП «Інтерпрінт-М», 2008. – 187 с.
16. Одесса – город-агломерация-портово-промышленный комплекс/ под общей ред. А. Г. Топчиева. – Одесса: АО Бахва, 1994. – 360 с.
17. Про планування і забудову територій [Електронний ресурс] : Закон України №1621-IV від 18.03.2004 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.
18. Слюсаренко О.М. Еколого-економічні аспекти міського землекористування в ринкових умовах / О.М. Слісаренко - Одеса: ППРЕД НАН України, ІНВАЦ, 2009. - 120 с.
19. Ступень М.Г. Вдосконалення використання земель населених пунктів в умовах ринку: монографія / М.Г. Ступень, М.Д. Лесечко. – Львів, 2004. – 238 с.
20. Ступень М.Г. Використання земель населених пунктів: монографія / М.Г. Ступень. – Львів: Вид-во Львів. держ. аграр. ун-т, 2000. – 359 с.

Допоміжні джерела інформації

1. Вебер М. Город [Электронный ресурс]. М. Вебер. – Режим доступа: <http://rels.obninsk.com/Cd/Sdc/free>
2. Визгалов Д.В. Брендинг города / Д. В. Визгалов. - Москва: Фонд «Институт экономики города», 2011. - 160 с.
3. ДБН 360-92. «Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень» [Електронний ресурс] : наказ Державного комітету України у справах містобудування і архітектури від 17.04.1992 Режим доступу: www.uazakon.com/documents/.../pg19.htm.
4. Кривов'язюк І.В. Організаційно-економічний механізм розвитку містобудування: монографія/ І.В. Кривов'язюк, Т.В. Балик. - Луцьк: Надстир'я, 2005. — 180 с
5. Хвесик М.А. Інституціональний механізм міського землекористування: сучасний стан та перспективи удосконалення: монографія / М.А. Хвесик, В.А. Голян, Ю.А. Мосійчук – К.: Книжкове вид-во НАУ, 2005. – 208 с.
6. Шляхи підвищення ефективності управління земельними ресурсами міст України / Інформаційно-ресурсний центр „Реформування земельних відносин в Україні,” – К.: Вид. дім „АДЕФ - Україна”, 2005. – 335 с.